

МОТИВИ
към Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗИД на ЗКПО) е изготвен с цел въвеждане на изисквания налагани от правото на Европейския съюз, както и с усъвършенстване на данъчното законодателство. В тази връзка са направени следните предложения за промяна:

Данъчно третиране на обратни несъответствия при хибридни образувания

Промяната е изготвена във връзка с необходимостта от пълно въвеждане в националното данъчно законодателство на Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар, изменена с Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета от 29 май 2017 година за изменение на директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави (Директива (ЕС) 2016/1164).

Съгласно разпоредбата на чл. 2, параграф 3 на Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета от 29 май 2017 година за изменение на Директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави държавите членки приемат и публикуват до 31 декември 2021 г. необходимите разпоредби, за да се съобразят с чл. 9а на Директива (ЕС) 2016/1164 и съответно прилагат тези разпоредби от 1 януари 2022 г. С чл. 1 и чл. 9а от Директива (ЕС) 2016/1164 са въведени правила на ниво Европейски съюз за обратни несъответствия при хибридни образувания, които следва да се прилагат и за всички образувания, които се третират като прозрачни за целите на данъчното облагане на държава членка. С цел въвеждане в националното данъчно законодателство на правилата на чл. 9а от Директива (ЕС) 2016/1164 се предлага приравняване на определени хибридни образувания, учредени или установени в страната, които са извън обхвата на данъчно задължените лица, посочени в действащия ЗКПО, в случай че са налице такива, на данъчно задължени лица. Условието за това приравняване са едно или повече свързани чуждестранни образувания общо да държат пряко или косвено 50 на сто или повече от правото на глас, дяловия капитал или правото върху дела от печалбата на хибридно образувание, както и юрисдикциите, в които се намират тези чуждестранни образувания да третират хибридно образувание като данъчно задължено лице в Република България. По този начин се цели, при наличието на такива учредени или установени в страната образувания, да се осигури третирането им като данъчно задължени лица по смисъла на ЗКПО, с което да се предотврати възникването на хибридни несъответствия и прилагането на съответните мерки. Тези правила не се прилагат за колективна инвестиционна схема (образувание за колективно инвестиране), която е инвестиционен фонд или схема, отговаряща едновременно на условията да има множество собственици, да притежава диверсифициран портфейл от ценни книжа и да е предмет на нормативна уредба в защита на инвеститорите в държавата, в която е установена.

Данъчно третиране на договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, при лизингополучатели

Със законопроекта се предлага и изрично уреждане на данъчното третиране на резултата от договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като оперативен в

случаите, в които се прилагат Международните счетоводни стандарти. Изрично е посочено, че счетоводно отчетените разходи, приходи, печалби и загуби във връзка с договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, при лизингополучатели, не се признават за данъчни цели, като за данъчни цели в тези случаи се признават разходи, приходи, печалби и загуби, определени съгласно правилата на Счетоводен стандарт 17 „Лизинг“ относно договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като експлоатационен лизинг.

Целта на предложението е прецизиране на разпоредби от ЗКПО, във връзка с необходимостта от изрично уточняване на данъчното третиране на резултата от продажбата на дълготрайни активи с обратен оперативен лизинг, в случаите, в които се прилагат Международните счетоводни стандарти.

С влизането в сила от 1 януари 2019 г. на Международен стандарт за финансово отчетяване 16 отчетянето на оперативния лизинг съгласно Международните счетоводни стандарти е променено и се различава от отчетянето му съгласно Счетоводен стандарт 17 „Лизинг“. В тази връзка, е направена и промяна в ЗКПО, в сила от 1 януари 2019 г., с която се цели да се избегне различен данъчен финансов резултат в зависимост от прилаганите стандарти за счетоводно отчетяване, т.е. данъчното третиране да не зависи от вида на прилаганите счетоводни стандарти. Предвид това, за целите на данъчното облагане е необходимо изрично да се регламентира и данъчното третиране на резултата от продажбата на дълготрайни активи с последващ обратен лизинг, отчетявани съгласно Международните счетоводни стандарти, с цел предотвратяване на разнопосочни тълкувания на съществуващите законови разпоредби по отношение на тези сделки.

Отстраняване на несъответствие свързано с транспонирането в българското национално законодателство на Директива (ЕС) 2016/1164

Със законопроекта се предлага и изменение на ЗКПО във връзка с отстраняване на несъответствие свързано с транспонирането в българското национално законодателство на Директива (ЕС) 2016/1164 и по-конкретно несъответствие с чл. 1 и чл. 7, параграф 1 от същата. За отстраняване на констатираното несъответствие следва да се отмени разпоредбата от ЗКПО, с която се освобождават от прилагане на режима на контролираните чуждестранни дружества тези данъчно задължени лица, чиито контролирани чуждестранни дружества в юрисдикцията си на учредяване или установяване се облагат с алтернативни на корпоративния данък форми на облагане. Предвид това всички данъчно задължени лица в Република България, които подлежат на облагане с корпоративен данък и имат контролирани чуждестранни дружества, независимо от формата на облагане на тези дружества, попадат в обхвата на специфичните правила за определяне на данъчния финансов резултат в случаите на контролирано чуждестранно дружество.

С въвеждането на предлаганите изменения и допълнения в ЗКПО се очаква ограничаване на случаите на данъчно планиране, водещи до данъчно необлагане или до значително по-ниско облагане, съответно до намаляване на възможностите за злоупотреби и отклонение от данъчно облагане, както и прецизиране на действащи разпоредби от закона.

Промените, които се предвиждат в проекта на акт не са свързани с разходи за данъчно задължените лица. Също така не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост.

С предложенията за промени в ЗКПО се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.

В преходните и заключителни разпоредби на законопроекта са предложени промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), които са както следва:

Подаване на справките за изплатените през годината доходи и за удържаните през годината данък и задължителни осигурителни вноски от наследниците по закон или по завещание, както и от заветниците или от техните законни представители в случаите на починали еднолични търговци или самоосигуряващи се лица

Със законопроекта се предлага да бъде предоставена възможност справките, подавани по реда на ЗДДФЛ, за изплатените през годината доходи и за удържаните през годината данък и задължителни осигурителни вноски да могат да бъдат подавани от наследниците по закон или по завещание, както и от заветниците или от техните законни представители на едноличните търговци или самоосигуряващите се лица, починали през данъчната година, които са били работодатели или платци на доходи. Целта на предложението е да се създаде правна възможност за предоставяне на тази информация в тези случаи от наследници по закон или по завещание, както и от заветниците или от техните законни представители. Така освен правна възможност за това, предоставянето на информацията в указаните в закона срокове ще доведе до възможност същата да се използва във връзка с електронните услуги на Националната агенция по приходите.

Във връзка с предлаганата възможност се предвижда и преходен режим, съгласно който промяната да може да бъде приложена и за справките, за които задължението за подаване възниква след 31 декември 2021 г.

Предложена е и промяна от правно-технически характер.

С въвеждането на предлаганите изменения и допълнения се очаква улесняване на данъчно задължените лица и намаляване на административната тежест.

Промените, които се предвиждат в ЗДДФЛ не са свързани с разходи за данъчно задължените лица.

За прилагане на предложените промени не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост.

С предложенията за промени в ЗДДФЛ не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.